

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (wersja skodyfikowana)

COM(2006) 226 wersja ostateczna — 2006/0073 (COD)

(2006/C 324/02)

Dnia 6 czerwca 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 20 września 2006 r. Sprawozdawcą był Daniel RETUREAU.

Mając na względzie odnowienie składu Komitetu, Zgromadzenie Plenarne postanowiło przeprowadzić głosowanie nad niniejszą opinią na sesji plenarnej w październiku i zgodnie z art. 20 regulaminu wewnętrznego wyznaczyło Daniela RETUREAU na sprawozdawcę generalnego.

Na 430. sesji plenarnej w dniu 26 października 2006 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 95 głosami za — 4 osoby wstrzymały się do głosu — przyjął następującą opinię:

1. Propozycje Komisji

1.1 Celem omawianego wniosku jest kodyfikacja; kodyfikowane akty prawne, pomimo kilku zmian formalnych, nie powodują zmian w prawie obowiązującym w czasie kodyfikacji, która nie zmienia jego treści.

1.2 W kontekście społeczeństwa obywatelskiego w Europie ogromną wagę mają uproszczenie i klarowność prawa wspólnotowego. Parlament Europejski, Rada i Komisja podkreśliły zatem konieczność kodyfikacji często zmienianych aktów prawnych i uzgodniły, w drodze porozumienia międzyinstytucjonalnego, możliwość stosowania przyspieszonej procedury. Żadne zmiany co do treści nie mogą być wprowadzane do kodyfikowanych aktów.

2. Uwagi ogólne

2.1 EKES zauważa, że propozycje Komisji dokładnie odpowiadają celom przyspieszonej procedury w zakresie kodyfikacji.

2.2 Niemniej jednak należy zadać sobie pytanie o stabilizację prawodawstwa regulującego kwestie praw autorskich i pokrewnych; potrzeba kodyfikacji staje się bowiem oczywista tylko wtedy, gdy prawo regulujące określoną dziedzinę przestaje być przedmiotem gruntownych przeobrażeń.

2.3 W świetle ciągle ewoluującego prawa wspólnotowego (np. w przypadku oczekiwania na wnioski w sprawie środków karnych) oraz różnie przeprowadzanych transpozycji na grunt prawa krajowego, należy stwierdzić, że równowaga między prawami właścicieli praw autorskich, a zwłaszcza praw pokrewnych, a uprawnieniami adresatów dzieł (ogółu społeczeństwa,

środowiska naukowego i uniwersyteckiego itp., tzn. „konsumentów usług kulturalnych”) nie jest zachowana, ponieważ prawa odbiorców dzieł chronionych są w wielu państwach członkowskich coraz bardziej ograniczane. Niejednokrotnie na przykład zabezpieczenia fizyczne lub informatyczne tzw. DRM (*digital rights management*) blokują prawo do posiadania własnego egzemplarza na użytek prywatny. Technikę odwrotną pozwalającą na interoperacyjność oprogramowania blokuje się z tych samych powodów.

2.4 Te niekorzystne dla „konsumentów” tendencje nasilają się z powodu rosnącej surowości sankcji karnych za omijanie DRM dla zdobycia egzemplarza na własny użytek lub zapasowej kopii.

2.5 Zdaniem Komitetu zatem środki kodyfikacyjne w dziedzinie praw autorskich i praw pokrewnych są przedwczesne, ponieważ należałoby we wspólnotowym prawodawstwie poszukać nowej równowagi, zwłaszcza z perspektywy strategii lizbońskiej. Ponadto wiele ważnych problemów pozostawiono w sferze pomocniczości, a transpozycje na grunt prawa krajowego wykazują rozbieżności, które mogą być przeszkodą dla swobodnego przepływu dzieł i „usług kulturalnych”.

2.6 Stąd na obecnym etapie zwykła kodyfikacja techniczna przygotowana przez Urząd Publikacji pokazałaby, w jakim stanie jest obowiązujące prawo w chwili konsolidacji. Zabieg ten pozwoliłby następnie na interwencję przy każdej ważnej zmianie właściwego prawa, jednocześnie jednak nie budziłby wątpliwości, że uniemożliwia przyszłe zmiany, co mogłoby mieć miejsce w przypadku kodyfikacji.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Komitet pragnąłby ponadto, by w prawie wspólnotowym odpowiednio uznano i chroniono licencje takie, jak *GPL (general public licence)* albo licencja *Creative Commons*, w dziedzinie książek i kreacji artystycznej. Licencje tego typu dają dużą swobodę ich użytkownikom, na przykład licencja GPL dotyczy dużej liczby programów wykorzystywanych na serwerach informatycznych (routery internetowe, administracja, przedsiębiorstwa).

3.2 Te mniej restrykcyjne licencje użytkownika ułatwiają rozpowszechnienie i przejście na własność dzieł przez ich użyt-

kowników i adresatów; w pełni odpowiadają zatem celom szybkiej popularyzacji wiedzy i technologii, która powinna być cechą charakterystyczną strategii lizbońskiej.

3.3 Komitet nakłania zatem Komisję do ponownego podjęcia rozważań, które w przypadku kodyfikacji wydają się być skazane na jałowość, i do zaproponowania działań, które udostępniłyby dzieła większej liczbie odbiorców, poprzez uznanie licencji wolnego dostępu i osiągnięcie w społeczeństwie informacyjnym nowej równowagi pomiędzy posiadaczami praw i użytkownikami, tak aby zwiększyć konkurencyjność i innowacyjność wspólnej Europy.

Bruksela, 26 października 2006 r.

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (wersja skodyfikowana)

COM(2006) 219 wersja ostateczna — 2006/0071 (COD)

(2006/C 324/03)

Dnia 6 czerwca 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 20 września 2006 r. Sprawozdawcą był Daniel RETUREAU.

Mając na względzie odnowienie składu Komitetu, Zgromadzenie Plenarne postanowiło przeprowadzić głosowanie nad niniejszą opinią na sesji plenarnej w październiku i zgodnie z art. 20 regulaminu wewnętrznego wyznaczyło Daniela RETUREAU na sprawozdawcę generalnego.

Na 430. sesji plenarnej w dniu 26 października 2006 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 104 głosami za — 1 osoba wstrzymała się do głosu — przyjął następującą opinię:

1. Propozycje Komisji

1.1 Celem omawianego wniosku jest kodyfikacja aktów prawnych, która — pomimo kilku zmian formalnych — nie powoduje zmian w prawie obowiązującym w czasie kodyfikacji i nie zmienia jego treści.

1.2 W kontekście społeczeństwa obywatelskiego w Europie ogromną wagę mają uproszczenie i klarowność prawa wspólnotowego. Parlament Europejski, Rada i Komisja podkreśliły zatem konieczność kodyfikacji często zmienianych aktów prawnych i uzgodniły, w drodze porozumienia międzyinstytucjonalnego, możliwość stosowania przyspieszonej procedury. Żadne zmiany

co do treści nie mogą być wprowadzane do kodyfikowanych aktów.

2. Uwagi ogólne

2.1 Komitet zauważa, że propozycje Komisji dokładnie odpowiadają celom przyspieszonej procedury w zakresie kodyfikacji.

2.2 Niemniej jednak należy zadać sobie pytanie o stabilizację prawodawstwa regulującego kwestie praw autorskich i pokrewnych; potrzeba kodyfikacji staje się bowiem oczywista tylko wtedy, gdy prawo regulujące określoną dziedzinę przestaje być przedmiotem gruntownych przeobrażeń.